



“BİLİMSEL YAZI” İCAD OLDU, KRONİK HASTALIKLAR TEDAVİ OLDU

“Yazının bulunmasından sonraki en büyük icat, bilimsel yazının bulunmasıdır.”

Prof. Dr. Ahmet AKGÜL

Yine bir dergi, yine yeni bir dergi: Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Dergisi.

Yine bilimsel bir tıp dergisi ve yine Türkiye Klinikleri’nden.

Türkiye’de bilimsel tıp yayıncılığını kuran ve yaklaşık 40 senelik deneyimle bilimsel yayıncılığın zirvesinde olan Türkiye Klinikleri, son yıllarda popülaritesi hızla artmasına rağmen, esas itibarıyla binlerce yıllık deneyim ve gözlemlerin sonucu olan, bir zamanlar “alternatif tıp” olarak adlandırılan ama son dönemde “geleneksel ve tamamlayıcı tıp (GETAT)” olarak bilinen disiplinin bilimsel makalelerini yayınlama kararı aldı.

Kimi “modern tıp” doktorları tarafından, bu devasa disiplini uygulayan hekimler, “hacamatçı, sülükçü, üfürükçü” olarak tanımlanmakta, hatta daha da ileri gidilip “şarlatan” olarak gösterilmektedir. Bu suçlamanın belki de bir nedeni de hekim olmayanların da bu işlere soyunmasıdır.

Mevzuatta ise, bırakın hekim olmayanların bu işi yapmasını, hekim olmak bile aslında bu işlemlerin yapılmasında yeterli bir yetkinlik sayılmamaktadır. Altı yıllık Tıp Fakültesini bitirip en azından koskoca bir mahalle sakininin sağlığından sorumlu olan hekimlere, bir de “sertifika” alınması gerekliliği dayatılmış durumdadır. Anlı şanlı 6 sene, dünyanın en zor eğitim ve uygulamalarından geçen hekimlerimize, 2-3 aylık “eğitimle” sertifika verilmesi de ayrı bir tartışma konusudur.

İşte bu disiplinde birçok tartışma konusu mevcuttur. Tartışmalara en iyi cevabı da bilimsel makaleler vermektedir. Bilimsel makaleler birleşir, derlemeler olur. Derlemeler birleşir, meta analizler olur. Meta analizler birleşir, “textbook”lar olur. “Textbook”lar birleşir “Guideline”lar oluşur. Zaten tıp, guideline demektir. İster moderni, ister gelenekçisi.

Bilimsel yazı metodoloji gerektirir. Metodoloji ise tekrarlanabilir, uygulanabilir ayrıntılı yöntem ve gereçler içerir. İşte bu nedenle bilimsel yazı, “ben yaptım, oldu” mantığında değil de, “bu gereç ve yöntemlerle bu iş, kim tarafından yapılırsa yapılsın, çıkacak sonuç ‘neredeyse’ hep aynıdır” mantığı ile yazılır.

Neden mi “neredeyse” ?

Eğer çalışmanızdaki istatistik değeriniz %5 ($p<0,05$)’in altındaysa, yani aynı gereç ve yöntemlerle bu çalışma bir kez daha yapılırsa, başkaları da yapsa, aynı sonucu bulamama (hata) oranı %5’in altında demektir. “Şimdilik” bu değer “anlamlı” yani “bilimsel” kabul edilmektedir. Yakında ise bu hata oranı için anlamlılık değeri %0,1 ($p<0,001$)’in altına inecektir.

Şimdi soru şu:

Gelenekçiler ve/veya modernlerin uyguladıkları tedavi, bu başarı oranlarını yakalayabiliyor mu?

İşte bu nedenle, geleneksel ve tamamlayıcı tıp disiplini adı altında çalışan araştırmacıların bilimsel makalelerini rahatça yayınlatabileceği dergimizin ilk sayısını çıkardık.

İlk sayımızda, konu ile ilgili yapılan çalışmalara ağırlık verdik, bu arada derlemeler ve bir olgu ile de çeşitlendirdik.

Geleneksel ve tamamlayıcı tıp denilince genellikle kronik hastalıkların tedavisi aklı gelmektedir. Yani modern tıp ile “yeterince” tatmin olmamış olan hastaların, yeni bir “alternatif” işleme ihtiyaç duyduğu anlamına gelmektedir. Bu durumun bilimsel ispatı niteliğinde çok güzel bir çalışmayı yayınladık.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi araştırmacıları tarafından yapılan çalışmada, dahiliye polikliniğine başvuran hastaların daha önce GETAT tedavilerini uygulayıp uygulamadıkları araştırıldı. Hastaların %62,3'ünün bu yöntemler ile daha önceden tanıştığı tespit edildi. En sık kullandıkları yöntemler olarak bitkisel terapi, masaj ve aroma terapi olduğu görüldü. Bu ve benzeri yöntemlerin uygulamasındaki amaç ise çok daha ilginç:

- Hipertansiyon tedavisi
- Analjezi
- Enfeksiyon kontrolü
- Kan şekeri regülasyonu
- Kanser tedavisi

Ufuk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu araştırmacısı ve arkadaşları tarafından yapılan diğer bir çalışmada ise Başkent Üniversitesi öğrencilerine GETAT hakkında sorular sorularak farkındalık araştırıldı. Öneri olarak, sağlık bilimleri ve tıp fakültelerinde seçmeli olarak GETAT derslerinin konulması önerildi.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi araştırmacıları tarafından ise GETAT tekniklerinin önemli bir alt grubu olan Apiterapi'nin anti-bakteriyel ve anti-oksidan özelliklerini incelendi. Sonuç olarak çam balının antioksidan özelliği yüksek bulundu ve terapötik etkiye sahip olduğu bildirildi.

Erciyes Üniversitesinden gelen makalede ise infertilite tedavisinde, halkımızın ve doktorların GETAT yöntemlerine bakış açıları araştırıldı.

Fırat Üniversitesi'nden gelen çalışmada ise Homeopati ile sağlıklı yaşam arasındaki ilişki incelendi.

Üsküdar Devlet Hastanesi üroloji kliniğindeki araştırmacılar ise primer enürezis sorununda hipnoterapinin etkinliğini gösteren olgusunu anlattı.

GETAT teknikleri yalnızca “hacamat ve sülük” konusunu işlememekte, devasa bir birikimin birçok yöntemlere sahip olduğunu göstermektedir. Bu birikim özellikle kronik hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır. Bu kullanım özellikle modern tıp olarak bilinen disiplinle entegre olursa, gerçekten “tamamlayıcı” ünvanını hak edecektir.

Sonuç olarak, GETAT teknikleri için eleştirilerin önüne geçmek, yalnızca bilimsel makaleler yazmakla ve bunları paylaşmakla olacaktır.

Yine söylediğim gibi, yazının bulunmasından sonraki en büyük icat, bilimsel yazının bulunmasıdır.

İkinci sayımızda çok daha geniş katılımlı GETAT yayınlarıyla buluşmak üzere.

Prof. Dr. Ahmet AKGÜL

Editör